Cam iş kolunda asgari ücretler tesbit edildi..

İkramiye ve Çocuk Zammı vermiyen işyerlerinde en az 100 kuruş, ikramiye verenlerde 85 kuruş saat ücreti ödenecek, Sendika ücretleri az buldu, itiraz etti.

— Yazısı 4. de —

CAM.İŞ

YIL : 6, SAYI : 69, 15 EKİM 1958

Gayri siyasî, içtimaî ve Mesleki Gazete

Sahibi:
İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası adına:
LÜTFÜ AK

Yazıişlerini fiilen idare eden:
Mes'ul Müdür
KEMAL OKUR

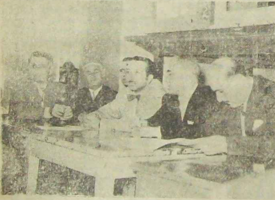
Ayda bir çıkar.

ADRES : İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası merkezi, Paşabahçe (İstanbul)

FİATI : 10 Kuruş

Sendika Kongresi Oldu

Yeni Bir Yönetim Kurulu Seçildi. Çalışmaya Başladı

Fabrika Genel Müdürü Dr. Şahap Kocatopçu ve İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Başkanı İnhanlı ve diğer misafirler kongreyi takip ederken...

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikasının yıllık kongresi 7 Eylül 1958 pazar günü Tekel Paşabahçe ispirto fabrikası yemekhanesinde yapılmıştır. Kongre saat 13.30 da başladığı halde işçiler daha önce salonu doldurmuş, İstanbul sendikacıları ve diğer davetliler yerlerini almıştır. Kongreyi Ankara milletvekili İsmail İnan, sigorta genel müdürlüğü yönetim kurulu üyesi ve sendikamızın sabık başkanı Hasan Türkay, birlik başkanı İnhanlı, Tekstil ve Örme sanayii işçileri sendikası başkanı Bahir Ersoy, müskirat federasyonu genel sekreteri Melih Dölen ve daha birçok sendikacılar kongreyi ilgi ile takip etmişlerdir. Paşabahçe şişe ve cam fabrikaları umum müdürü Dr. Kocatopçu ile fabrika müdürü Bahri Ersöz ve diğer işverenler de kon

(Devamı 4. sayfada)

Cam İşçileri Kongdere hatip lerin tenkitlerini igli ile takib ederken

Sendikanın Yeni idarecileri Seçildi

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası yeni Yönetim Kurulu, Denetleme heyeti ve Haysiyet Divanı seçimini kazananlar ve aldıkları oy sayısı şöyledir:

Ali Akın 512, Tahsin Yıldırım 475, İsmet Ilgaz 444, Ali Klüp 432, Ali Çap 374, Rasim Kutlu 358, Hüseyin Oflu 351, Lütfü Ak 326, Paşa Eralp 324.

Yedek Üyeler:

Yusuf Görmüş 239, Orhan Atasu 206, Ali Keskin 192 Hasan Acar 187, Selâhattin Parlak 184.

Denetleme Heyeti:

Cabit Kurt 183, Yunus Aşan 170, Aziz Kura 167, Cemal Altınay 154, Hüseyin Çelik 140.

Yedekler:

Mustafa Kocabıyık 117, Abdullah Pepeoğlu 111, Mehmet Güney 108.

Haysiyet Divanı:

Hakkı Özgit 97, Hasan Çolak 97, Mustafa Gül 94, Osman Şenal 91, Hamdi Musa Ak 79.

Yapılan ilk toplantıda Başkanlığa Ali Akın, Başkan vekilliğine Tahsin Yıldırım, Genel Sekreterliğe İsmet Ilgaz, Veznedarlığa Hüseyin Oflu seçilmiştir.

Ali Akın Kongrede, sabık Yönetim Kurulundan niçin istifa ettiğini izah ediyor

Sümerbank işçileri zamteminine çalışıyor

Tetksif Federayonu Genel Müdrlük'e müracaat etti.

Türkiye tekstil örme sanayii işçileri federasyonu (Teksif) başkanı Celâl Beyaz işçi ücretlerine yüzde 50 zam yapılmaları talebiyle Sümerbank umum müdürlüğüne müracaatta bulunmuştur. Bu müracaatta Teksif icra heyeti olarak şöyle denilmektedir.

Bundan iki ay evvel; camianızda çalışan işçileri temsilen 15 sendikadan 25 temsilci; umum müdürleri sayın Mehmet Akını; makamında ziyaretle:

Her gün biraz daha pahalılaşan hayat şartları karşısında zam yapılmış olmasının müessesenize verdiği ferahlıktan dolayı...

1958 senesi içinde branşımızın kesif bulunduğu iş mıntakalarında asgari ücret yeniden tesbit edilip yükseltilmiş bulunduğuna göre Sümerbankın modern bir sistem olarak tatbik ettiği puan sistemi diye isimlendirdiği ücret sistemine göre asgari ücretin yükselişi nisbetinde diğer ücret kategorilerinin de yükseltilmesi gerekirken mü

(Devamı 4. Sayfada)

Ücretlere o/o 75 zam için iş ihtilâfı çıkarıldı

İl Hakem Kurulu, İşçi Mümessillerinin, İşten çıkarılmasına razı olmuyor..,

Topkapıda kurulu Mustafa Akınala ait yün iplik fabrikasında çalışan işçiler Tekstil ve Örme Sanayii İşçileri Sendikası vasıtasiyle ücretlerine yüzde 75 zam yapılması hususunda iş ihtilâfı çıkartmışlardır. İhtilâfın ilk uzlaşma toplantısı önümüzdeki günlerde iş yerinde yapılacaktır.

Diğer taraftan Topkapı Gümüşsuyu caddesindeki jakar havlu fabrikasında çalışan işçilere yıllardanberi iş elbisesi verilmediği iddia edilmekte dir.

Bu durumla ilgili olarak Tekstil ve Örme Sanayii işçileri Sendikasının Topkapı şubesi müteaddit müracaatta bu

(Devamı 4. de)

Ne Haber — Ne Haber

Ben de işverenin Yalancısı Oldum

Yazan: LÜTFÜ AK

Muhterem Okuyucularım,

Cam - İş gazetemizin neşir hayatına girdiği tarihten buyana muhtelif vesilelerle gazetemizde yazılar yazdım. Hepsi de okurlarım arasında alâka çekti. Fakat NE HABER, NE HABER yazılarının daha fazla ilgi uyandırdığını müşahede ettim. Bunu da gerek şahsıma, gerekse gazetemize gelen mektublardan öğrenmiş bulunuyorum.

Gazetemizin son iki üç sayısında bazı sebeblerden dolayı bunları yazamadım. Bu defa umumi arzu üzerine yine kısa da olsa NE HABERDEN bahsetmek zorunda kaldım.

Gerçi bir aydan beri şahsıma pek "NE HABER?" diyen yok ama mektubla sorulan suallere ve kahvelerden iş yerinde ve Şubelerimizde sorulan kısa haberlere temas etmek yerinde olur.

Bir okuyucum aynen şöyle diyor: NE HABER, NE HABER? bir çok işler yapıldı. Artık şimdiden sonra ne yazacaksın? Ben de merak ettim ve sordum: "Ne yapıldı, ne yapılacak?" devam ettir:

İşte yeni ambarlar yapıldı, yakında yeni yemekhane yapılacak, yeni tuvalet yerleri yapıldı, kısa bir zaman sonra yeni 9 No.lu fırın imalâta girecek.

Ben gülerek şu cevabı verdim:

NE HABER'in hiç bir zaman yapılanlarla ilgisi yok. Daima yeni yapılacak işlerden bahseder. Çünkü okuyucularım günün hayat şartlarına göre yeni yeni işler ve haber ler beklemektedir.

Diğer bir işçi arkadaş soruyor:

NE HABER? bizim ikramiyeler ne oldu? Bunun tam maaş olarak verilmesine imkân yok mu?

Tabii bu ezeli bir sual. Yarım maaş ikramiyeniz Cumhuriyet Bayramından evvel verilmiş olacak, tam maaş olarak verilmesi için herhalde gayret sarf edilecektir.

Çubuklu Şubesinden bir okuyucu yolda görerek uzaktan:

— Sabık Sekreter NE HABER? Bizim asgari ücret ne oldu?

Bilhassa asgari ücret şubeleri ilgilendirdiği için gayet ciddi cevab vermek icab ediyordu:

Merak etme bu ezelî derdiniz halledildi. Şu anda en az yüz kuruş saat ücreti alacaksınız, dedim.

Güldü. Bizim sayın işveren hiçbir zaman yüz kuruş saat ücreti vermez, fabrikayı kapar da bize böyle bir yevmiye vermez, vermez, dedi.

Ben yine cevap verdim:

Yüz kuruş saat ücretini senin işverenin vermiyecek, kanun verecek. Biz kanunun verdiği hakkı hiç bir zaman işverene bırakmadık ve bırakmıyacağız.

Diğer şubelerimize mensup bir işçi ilâve ediyor:

NE HABER bizim iş elbiseleri ne oldu Eylül ayında verileceğini sizler işverenin ağzında söz vermiştiniz niye verilmedi?

Pek tabiî bu gibi suallere cevab vermek biraz güç amma sorulan bir suali de cevabsız bırakmak olmaz.

Evet, dedim, size bizzat ben söyledim, Fakat işvereninizin ağzından aldığım cevab neticesinde böyle kati konuştum. Ben size yalan söyledi isem ben sizin işvereninizin yalancısı oldum, Fakat merak etme bu kanuni hakkınızdır, ergeç bu hak verilecektir.

Okuyucularımın daha bir çok sordukları sualler var. Hepsini burada, şu anda cevablandırmak çok güç. Arkadaşlarımın sorularına bundan sonra sıra ile cevab vermek imkânını bulduğumuz takdirde devam edeceğiz. Şimdilik eyvallah...

İKTİBASLAR:

Ücret ve Maaş Politikası

Tanınmış yazar Osman Okyar, aşağıdaki makalesinde son para âyarlaması üzerine fiat yükselişlerini belirttikten sonra, işçi ücretlerinin ve memur maaşlarının arttırılmaması tezini ileri sürüyor. Fakat, işçilerin geçimlerini sağlamak için ne yapmak gerektiği hususunda bir şey bildirmiyor. Haddizatında fiat yükselişleri karşısında işçilere ya temettü ikramiyeleri vermeli, yahut onları vergiden muaf tutarak, hayat şartları karşısında himaye etmelidir. Mamafih ücretlere zammın maliyeti yükselteceği doğru ise de kâr nisbeti azaltılarak bu yükseliş önlenebilir sanırız. Şimdi yazıyı sunuyoruz:

Son günlerde günlük gazeteleri okuyanlar, işçi teşekkül ve sendikalarından dalga halinde yükselen şikâyet ve talepleri herhalde müşahede etmiş olacaklardır. İstisnasız bütün işçi teşekkülleri güçleşen hayat şartlarından acı acı şikâyet etmekte ve ücretlere ehemmiyetli ölçüde zamlar yapılmasını talep etmektedirler. Bu arada Türkiye'de bütün ücretlere yüzde 100 veya yüzde elli nispetlerinde umumî zamların yapılması gibi teklifler ileri sürülmüştür. İşçi mümessilleri böylece feryadı basarken, diğer taraftan, belki de daha zor vaziyette olan devlet memurları kütlesinden hiçbir ses gelmemektedir. Âkıbetlerine terkedilmiş olan bu zümre ölü bir sükût içindedir.

4 Ağustostanberi hükûmet, yeni bir iktisadî politika takibettiğini söylemekte veya bunu açıkça söylemese dahi, bazı sahalarda aldığı tedbirlerle, iktisadî politikaya yeni bir istikamet verilmek istendiğini göstermektedir. Acaba, yeni stabilizasyon politikası muvacehesinde, hükûmetin ücret ve maaşlara dair görüşü nedir? İşçi kütlelerinin şikâyeti karşısında nasıl vaziyet alacaktır? Dalga halinde birbirini takip eden ücretlere zam taleplerine ne şekilde mukabele edecektir? Yeni şartlar altında, ücret ve maaşların müstakbel seyrine ait herhangi bir görüş sahibi midir? Bu sualleri sormakla, ücret ve maaşlar hususunda hükûmetin belirli bir politikaya sahip olup olmadığı meselesi ile karşılaşırız. Şimdiye kadar yapılan tecrübeler hükûmetin bu mevzuda belirli bir görüşe sahip olmadığını göstermektedir. Hattâ, daha acısı, hükûmet çevrelerinde bu hususlarda kafa yormak, düşünmek, çeşitli ihtimalleri hesaplamak zahmetlerine dahi yanaşılmadığı intibaı kuvvetlidir. Hükûmetin gayretleri, daha ziyade önüne çıkan günlük meselelere muvakkat çareler aramak, arka arkaya açılan gedikleri şimdilik tıkamaya uğraşmak, sağa sola tâviz vermek şeklinde ve mahiyetindedir. Meseleleri, uzun vâdeli ve bir kül olarak mütalea etmek temayülü mevcut değildir.

Ücret ve maaş mevzularını stabilizasyon çerçevesi dahilinde ele alan resmî bir politikanın mevcut olmaması, girişilen stabilizasyon politikasının âkibeti bakımından çok endişe vericidir. Fiyat istikrarı ve stabilizasyonun gayeleri üzerinde ücretlerin müstakbel seyrini icra edeceği büyük tesirlere işaret etmeğe lüzum yoktur kanaatindeyim.

Durum böyle olunca, kendi kendimize düşünelim ve bulunduğumuz şartlar altında, takip edilebilecek rasyonel bir maaş ve ücret politikasının ne olabileceğini tespit etmeğe çalışalım.

Vaziyeti anlamak için mevzuubahis gelir kategorilerini iki hattâ üç grup şeklinde mütalea etmekte fayda vardır:

1) Genel bütçeye bağlı olanlar,

2) Devletin iktisadî sektörüne bağlı olanlar,

3) Hususi sektör ve devlet sektöründeki işçiler.

Acaba bu üç grupta bulunan kimselerin gelirleri, enflâsyonun geliştiği son yıllarda ne şekilde seyretmiştir? Bu nokta hakkında bilgi edindikten sonra, 4 Ağustos kararlarını müteakip hâsıl olan vaziyete intibak meselesi kısmen aydınlanmış olur. Genel Bütçeye bağlı olan memurların gelirleri 1950 denberi beş maaş tutarında yükseltilmiş bulunmaktadır. Diğer bir deyişle, bu zümreye dâhil bulunanların vasatî gelirleri yüzde 42 nisbetinde arttırılmıştır. Buna mukabil, hakikati aksettirmekten çok uzak bulunan resmî (hayat pahalılığı) endeksleri hayat pahalılığının 1950 denberi yüzde 87 nispetinde yükseldiğini gösterir. Şu halde Devlet tarafından ödenen bilûmum maaşlar (tekaüt maaşları dâhil), hakikatın çok altında bulunan resmî fiyat endeksinin dahi çok gerisinde kalmışlardır.

Devlet İktisadî Teşekküllesik devlet memurlarına nazaran daha iyidir. Ötedenberi bu ri personelinin durumu klâsik zümreye dahil bulunanlar prim şeklinde munzam maaşlardan istifade etmekte idiler. Devlet memurlarına ikramiyeler verildiği zamanda, bunlara ödenen primler de arttırıldı, öyle ki, bugün Devlet İktisadî Teşekküllerinde çalışanlara senede 19 veya 20 maaş verilmektedir.

1950 denberi işçi ücretlerinin seyrini kat'iyetle takip etmek biraz zordur. Mesele şudur: acaba fiyat hareketleri karşısında ücret hareketleri ne olmuştur? Çalışma Bakanı, Bütçe müzakereleri sırasında yaptığı bir konuşmada, Türkiye'de ücretlerin seyri hakkında çok iyimser görünmüştür. Verdiği rakamları takip ederek 1950 deki ücret seviyesini 100 olarak kabul edecek olursak Türkiye'de ücret seviyesinin 1954 te 166 ya, 1956 da 220 ye yükseldiği neticesine varmak icabediyor. Çalışma Bakanının kullandığı ücret ortalamalarının hangi hesaplara istinat ettiğini bilmiyorum. 1950 deki sanayi ve 1956 daki ücret anketi neticelerine dayanarak yaptığım bir hesaba nazaran bu iki tarih arasında işçinin vasatî yıllık kazancı 1500 liradan 2200 liraya çıkmıştır. Diğer bir deyişle bulduğum vasatî artış nisbeti yüzde 45 civarındadır ki Çalışma Bakanının vardığı yüzde 120 nispetinin çok altındadır. Dediğim gibi, durumu kat'iyetle tespit etmek kolay değildir. Maamafih işçi üuretlerinin, fiyat hareketlerini biraz geriden olsa dahi, hayli yakından takip etmiş olduğu neticesine varmak pek yanlış olmıyacaktır.

Yukarıdaki kısa tahlil bizi şu neticeye sevkediyor: Bugün, yeni şartlara âcilen intibak ettirilmesi lâzım gelen gelir kategorisi, devlet memurlariyle tekaüt maaşlarıdır. Bütçe üzerinde esaslı bir çalışma yaparak diğer masraflarda kısıntı yapmak ve ziraî kazançlar vergisi gibi yeni vergiler vaz'etmek suretiyle memurların maaşını ayarlamak kat'î bir zaruret hâlindedir.

İşçi ücretlerine gelince, hiç değilse bulunduğumuz nazik intikal devresinde bu mevzuda ihtiyatlı davranmanın doğru olacağı kanaatindeyim. Teklif edildiği gibi işçi ücretlerine yüzde 100 veya yüzde 50 nispetinde umumî zamlar yapılacak olursa netice şu olacaktır: İşçi ücreti maliyetin mühim unsurlarından biri olduğuna göre, ücretlerdeki zam, maliyetleri yükseltecek, dolayısiyle bu yüzden fiyatlarda yeni artışlar vuku bulacaktır. Neticede, ücretlerin fiyatları kovaladığı fasit daireden kurtulmak isterken kendimizi yeniden bu dairenin içinde bulacağız. Bu itibarla arzu edilen fiyat istikrarı memlekette teessüs etmeden evvel, işçi ücretlerine yüksek nispetlerde umumî zamların yapılması, bizzat işçilerin aleyhine olacaktır.

Kalıyor meselenin işçi mümessilerine ve sendikalara izah edilmesi. İşte hükûmetin ücret ve maaşlara dair belirli bir politikay asahip olmasının ehemmiyet ve lüzumu buradadır. Belirli bir politika mevcut değilse, rasyonel ve makul izahlar yapmak mümkün olmaz. O takdirde zam taleplri karşısında şaşkınlıktan şaşkınlığa düşülür. İşçilerle diğer sınıflar arasında ihtilâflar çoğalır, stabilizasyon tehlikeye girer. Meselenin arzettiği müstaceliyet ve ehemmiyetin sebebi budur.

Ingilterede iktisadi faaliyet mütemadiyen geriliyor

İngiliz Sanayiinde istihsal Kapasitesi fazlalığı var..

Sınaî binalar inşaat projeleri hakkında Ticaret Vekâleti tarafından yayınlanmış olan son rakamlar, İngilterede iktisadî faaliyette bir gerileme olduğunu göstermektedir.

Bu rakamlardan anlaşıldığına göre, bu senenin ilk altı aylık devresi zarfında tasdik edilmiş projeler 1957 senesinin aynı devresindeki rakamdan takriben yüzde 30 düşük olmuştur. Bu gerileme, bilhassa son üç aylık devrede daha da vahim olmuş ve bu devre zarfında, tasdik edilen projeler, geçen senenin 18,7 milyon kadar murabbaına mukabil, 10,9 milyon murabbaı kadar olmuştur. Düşüş takriben yüzde 42 dir.

Projelerin tasdikiyle inşaatın başlaması arasında mutaddan 6 aylık bir fark bulunduğuna göre, bu gerileme, iktisadî falaiyet üzerindeki tesicektir. Bununla beraber, ilk tesirler müteahhitlerin sipariş kayıtlarında kendini daha şimdiden göstermektedir.

Bu gerileme, resmî çevrelerde hayret uyandırmıştır Bu çevreler gerilemenin bu kadar şiddetli olacağını tahmin etmemekte idiler.

Hâdise; Maliye Vekilinin, son günlerde vergi sahasında yüzde 50 azaltma yapmak, banka kredilerinin kemmî kontrolünü gevşetmek ve kıymet ihracı mevzuunda yeni hafifletici tedbirlere baş vurmak suretiyle, hususî sektörde yatırımları teşvik yolundaki icraatını izah edici mahiyettedir.

Ancak, sınaî inşaat sahasındaki faaliyetindeki azalmanın asıl köklü sebebinin her şeyden evvel, istihsal maddelerine karşı talebin genişlemesi ihtimali mevzuunda itimadın esaslı şekilde sarsılmış olmasında aramak lâzımdır. Sanayi federasyonu tarafından yapılan son anket, bunu açıkça göstermektedir. Bu anket, müracaat edilmiş olan teşebbüslerin büyük bir ekseriyeti kötümser kanaat beyan etmiştir.

Başka bir ifade ile, sanayicilerin büyük bi rkısmı, fabrikalarının şimdiki kapasitelerinin talebi karşılamağa bol bol kâfi olduğu kanaatindedirler.

Gerçekten, malûmdur ki, kaç zamandanberi İngiliz sanayiinde bir istihsal kapasitesi fazlalığı mevcuttur.

Bu şartlar altında, iktisadî çevrelerde, öte yandan istihlâki teşvik yolunda hiçbir tedbire başvurulmazken, yatırımı teşvik tedbirlerinin iktisadî faaliyeti kamçılamağa kâfi gelip gelmiyeceği hususu ciddî düşüncelere yol açmaktadır.

Bununla beraber, hiç olmazsa bir yatırım sektöründe, yani makine âlât ve edevat sektöründe, bir talep artışı olmasa bile, bir kıpırdanma müşahede edilmektedir.

GÜNÜN YAZISI

Sanayide Kalite Davası

Kemal SÜLKER

Sanayi Sergisinde gördüğümüz mamuller milletimiz adına iftihar verici bir birliği ifade ediyor. Türk işçisinin emeği ve mahareti, Türk teknisyenlerin buluş ve yaratışı, Türk iş adamlarının teşebbüs ve idareciliği elele, kolkola mükemmel örnekler halinde görenlerde takdir hisleri uyandırıyor. Sanayi Sergisi gelecek yıllar daha verimli ve daha başarılı olacaktır, buna şüphe yok. Zira sanayiin teşvik edildiğini gören teşebbüs sahipleri, yeni imkânlar arayacaklar, sanayiuiler de imalâtına yeni bir kalite üstünlüğü kuoreti eklemeye önem verecektir.

Doğrusunu söylemek gerekirse, yerli imalât arasında para ve emek israfından, halkı aldatmaktan başka bir işe yaramayanları vardır. Çürük çarık imalât halkın aldatılmasına ve birkaç kişinin aşırı servet yapmasına yol açmaktadır. Külüstür traş bıçakları, dayanmaz yağmurluklar, çamur gibi kauçuktan mamul ayakkabılar bunlardan bir kaçıdır. Mademki traş bıçağı yapılabiliyor, mademki naylon denilen yağmurluklar, masa örtüleri imal edilebiliyor ve mademki bir kauçuk sanayiimiz vardır. Neden kaliteye önem verilmiyor? Neden halka işe yaramaz, sahibine servet akıtan hileli yollara başvuruluyor? Bunu anlamak kolay, önlenmesi de basittir.

Anlamak kolaydır: Kaptı kaçtı sanayiciler aşırı menfaat yolunu nefsi nefisleri için kârlı buluyorlar.

Önlemek kolaydır: Devletin tesbit edeceği normlar altında imalât yapanlar millî korunma mahkemelerine verilebilir, vurgunculuktan, hırsızlıktan, iğfalden mahkûm edilir. Hileye sapanın sürüm sürüm süründüğünü gören diğer sanayici müsveddeleri de, kendilerine namuslu bir yol seçen diğer kalabalık sanayici grubu içinde iş yapar ve normal kâra razı lour.

Bu yapıldığı takdirde, yerli mamullere olan güven artar, ithalât azalır, yerli sanayi daha da gelişir. Türk zekâsı ve Türk emeğinin nelere muktedir olduğunu sanayi sergisindeki kaliteli ve övünç verici birçok mamullerde gördük. Bu maddî ve manevî servet bizde oldukça yenemiyeceğimiz güçlük olamaz. Yeter ki, işçilerin rahatça, efendice yaşamalarına yarayacak ücret verilsin, işverenler kaliteye dikkat etsin ve hükûmet murakabesi ara vermeden yürüsün

Yüzde 50 Zam İstedi

Maden - İş Sendikası Ramide kurulu Andon Zoto radyotör fabrikası işçileri için iş ihtilâfı çıkarmıştır.

Ücretlere yüzde 50 zam istenmektedir. İşçi temsilciliğini işçi mümessili Süleyman Köprülü yapmaktadır.

İşçi Sendikaları Birliği işçilerin isteklerini Ç. Vekiline Bildirdi

Grev hakkı zarureti, asgari geçim indirimini yükseltme, sigorta kanunlarında ıslahat lüzumu izah edildi

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği yönetim kurulu yeni Çalışma Bakan Vekili Halûk Şaman'a verilmek üzere dilek ve temennilerini teşkil eden bir muhtıra hazırlamıştır.

Bakan 6 Ekim günü birliği ziyaret etmiş, yanında bulunan Türk - İş Başkanı Nuri Beşer, Bakanın sırf ziyaret maksadı ile geldiğini bildirmiştir. Bakan kısa bir sohbetten sonra birlik merkezinden ayrılmıştır.

Sendikalar birliğinin bakan için hazırladığı muhtırada aynen şunlar belirtilmiştir:

TÜRK — İŞ'İ TASVİP

1 — Türkiye İşçi Sendikaları konfederasyonu (Türk - İş) başkanı sayın Nuri Beşerin 24.9.1958 tarihinde Ankarada yaptığı basın toplantısında verdiği beyanatı İstanbul İşçi Sendikaları Birliği olarak aynen tasvip etmekteyiz.

Türk - İş başkanının ortaya attığı meseleler, serdettiği mütalâalar ve tekliflerinde gerçekten Türk işçilerinin ve onun temsilcisi mevkiinde bulunan sendika, birlik ve federasyonların senelerdenberi tahakkukunu arzuladıkları dilek ve temennilerinin tam bir makesidir.

BAKAN'A TEŞEKKÜR

2 — Biz, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği olarak, İstanbulda kurulu bulunan, birliğimize bağlı 45 işçi sendikasının ve ona bağlı olan 100 bini aşkın üyelerinin ve dolayısiyle İstanbul işçisinin temsilcisi sıfatiyle gerek Türk - İş başkanının ortaya attığı meseleleri ve gerekse mahallî şikâyet ve temennilerimizi bir kere daha arzetmeye çalışarak siz İstanbul milletvekillerinden ve Çalışma Vekâleti Vekili sayın Halûk Şaman beyefendiden İstanbul hemşehrisi olarak T. B. M. M. nde Türk milletini temsil eden birer mümessilimiz olarak dilek ve temennilerimizin tahakkuku hususunda müzaharette bulunmanızı ricasında bulunacağız.

Malûm olduğu veçhile İstanbul, memleketimizin fikir ve kültüründe olduğu gibi, sanayiimizde de birinci derecede merkez şehirlerimizden biridir. İşçi sigortalarına bağlı olan işçi sayısı takriben 195 bin civarındadır. Bu rakama sigortasız (İş kanunu kapsamına alınmıyan) iş yerlerinde çalışan işçileri de ilâve edersek şehrimizde vasatî 250.000 civarında fiilen sanayiide çalışan işçi mevcudu bulunduğu hakikati ortaya çıkmaktadır. Bu çalışan işçi vatandaşların üçer nüfuslu birer aileye sahip olacaklarını hesaba katarsak, İstanbul nüfusunun hiç olmazsa 2/5 ine tekabül ettiğini müşahade ederiz. Sosyal ve ekonomik hayatımızda mühim bir yer işgal eden işçi zümresinin meseleleri üzerinde durmak, birliğimizin olduğu kadar siz millet temsilcilerinin asli vazifelerinden birisi olduğuna kani olan idare heyetimiz bu toplantıyı tertip etmiş bulunmaktadır. Şeref verdiğinizden dolayı teşekkürlerimizi arzederiz.

İŞÇİ ÜCRETLERİ VE GEÇİM ŞARTLARI

3 — Emeğini satmak suretiyle aldığı bir miktar ücretten başka bir gelire sahip olmayan işçinin, halen asgari iktisadî şartlar içinde samimiyetle itiraf ve kabul edelim ki bu sür'atle yükselen zarurî istihlâk maddeleri fiyatları karşısında işçinin satın alma gücü günden güne zayıflamaktadır. Sonbir yıl zarfında işçiyi ve ailesine taallûk eden en zarurî istihlâk maddeleri çok pahalılanmıştır. Şöyle ki:

Gıda maddeleri yüzde 70

Giyim maddeleri yüzde 133

Mahrukat maddeleri yüzde 40

Vesait ücretleri ise yüzde 100 artmıştır.

Yukarıda verdiğimiz misalleri resmî istatistikler ilân etmektdeir. Kaldı ki biz alışverişimizi mahalle bakkalından yapıyoruz.

Birçok aile reisi işçiler, okula giden çocuğuna kitap, defter alamamaktadır. Diğer medenî ihtiyaçlarımızı hesaba katmıyoruz.

Mesken dâvası ayrıca üzerinde durulmaya değer bir proplem haline gelmiştir. Taşlıtarla, Eyüp, Zeytinburnu gibi kenar muhitlerde dahi bulabilirseniz — bir odanın kirası 70, iki odanın 150, üç odalı bir evin de asgari aylık kirası 200 liradır.

Buna mukabil işçi ücretleri, —asgarî ücret komisyonları ile hakem kurullarının çalışmalarına rağmen münferit bazı müstesnalar hariç, bir sene evvelkine nisbetle göze çarpan bir artış kaydedilmemiştir.

Binaenaleyh, Türk - İş başkanının ifade ettiği gibi, bir kanunla işçi ücretlerine yüzde 50 nisbetinde umumî bir zam yapılmasında ve aynı zamanda zarurî istihlâk maddelerinin (Fasulye ve pirinçte olduğu gibi) hiç olmazsa olduğu yerde dondurulması zarureti vardır. Hatırlarda olduğu gibi harp senelerinde yüzde 25 nisbetinde ücretlere umumî bir zam kabul edilmişti...

GELİR VERGİSİ ASGARİ GEÇİM HADLERİNİN YÜKSELTİLMESİ

4 — İşçinin reel gelirine tesir eden faktörlerden birisi de gelir vergisi olduğunu ifade etmek isteriz. İşçi aldığı ücretin yüzde 7 sini işçi sigortaları kurumuna prim olarak ödemektedir. Bunun dışında kalan ücretinden kesilen vergi miktarı akliselim ve mantığa vurduğumuzda vergi miktarının yüksek olduğunu müşahade ederiz.

Hudutsuz kazanç sağlamakta olan büyük çiftçiden vergi alınmazken bir kamyonu ve taksisi (hattâ bu birkaç tane de olabilir) olan ile orta sınıf diye kabul edilen esnaftan 7 bin liralık kazancından muaf tutulurken, ayda 300 lira brüt ücret alan bir işçiden (1-2 çocuklu) senede 295, ayni durumda ve fakat geliri 7000 lirayı bulan diğer bir işçiden yılda 942,60 lira vergi kesilmektedir. Bunun sosyal adalete ne dereceye uyduğunun takdirini sizlere bırakıyoruz. Biz müteaddit vesilelerle ifade ettiğimiz gibi işçinin asgari geçim hadlerinin yükseltilmesi suretiyle vergi mükellefiyetinin vatandaşlar arasında gelir nisbetinde uygun ve âdil bir şekilde tatbiki zarureti vardır kanaatindeyiz.

Asgari geçim hadleri hakkındaki teklifimiz şudur:

Bekâr bir işçiden senede 2400,00

Evli, çocuksuz işçiden senede 3000,00

Evli, 1-2 çocuklu işçiden senede 3600,00

Evli, 3 ve daha ziyade çocukludan 4200,00 liralık kazancıdan muaf tutulmasını teklif ve bunun tahakkukunu temenni ediyoruz.

ASGARİ ÜCRET

5 — 3008 sayılı iş kanununun muaddel 32 nci maddesi gereğince Çalışma Vekâleti lüzum gördüğü mahal ve işlerde asgari ücretin tesbiti cihetine gidilmesi hususunda "Asgarî ücret tesbit komisyonları" teşkil ettirmektedir. Memnuniyetle ifade edelim ki şehrimizde mevcut iş kollarının ekserisinde çalışan işçilerin asgari ücretleri ya tesbit edilmiş veya tesbiti için komisyonlar faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Ancak meriyette bulunan asgari ücretlere mütealik talimatnamede asgari ücretlerin tesbitinde işçiyi tek fert olarak mütalâa etmekte ve asgari ücretler bu ölçü üzerinden hesaplanıp tesbit edilmektedir.

Filhakika işçiyi fert olarak değil, ortalama 3 nüfuslu bir aile reisi olarak kabul edilmesi ve ücret asgarileri bu esasa göre tesbit edilmesini 20. asrın sosyal anlayışına tabii

(Sonu gelecek sayıda)

Türk-iş Başkanı gerçek işçi isteklerini dile getirdi

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU BAŞKANI NURİ BEŞER'İN 24.9.1958 TARİHİNDE YAPTIĞI BASIN TOPLANTISINDA TAHAKKUKUNU İSTEDİĞİ MESELELER ŞUNLARDIR :

İŞÇİ ÜCRETLERİNİN GÜNÜN ŞARTLARINA GÖRE ARTTIRILMASI

1 — Türkiyemizde bugün bir hayat pahalılığı vardır ve bu pahalılık her gün biraz daha kendini göstermektedir. Bilhassa 1958 Haziranından bu yana hükûmet tarafından birçok maddelere zam yapılmıştır. Bu zamlar; geçimini zor temin eden Türk işçisini birçok sıkıntı ve mahrumiyetlere katlanmak zorunda bırakmaktadır. Memlktimizde her gün bir yenisinin hizmete girdiğini memnunlukla gördüğümüz sanayi tesislerinde yapıcı bir ruhla çalışan ve çalışacak yurtsever Türk işçisine bu eserleri kıymetlendirecek ve istihsal kapasitesini arttıracak ücret verilmesine, günün hayat şartlarına uygun şekilde geçimini sağlamasına zaruret vardır. Bilûmum işçilerimizin almakta oldukları ücretlere Vekiller Heyeti karariyle yüzde 50 nisbetinde bir zam yapılması bu sıkıntıyı kısmen olsun giderecektir.

Basın mesleğinde çalışan fikir işçilerine çalıştığı gazetelerden bir kaçının bir müddet evvel zam yaptıklarını öğrenmiş bulunmaktayız. Fakat bu zam üç ilâ dört gazete tarafından yapılmıştır .Diğer gazete sahiplerinin de refikleri gibi yanlarında çalıştırdıkları fiki rişçilerine ücret zammı yapmalarını ve kıymetli arkadaşlarımızın daha fazla mağduriyetlerine meydan bırakmamalarını arzu etmekteyiz.

İŞÇİ İKRAMİYELERİ KALKMALIDIR

2 — 1954 iptidasındanberi senede iki defa verilmekte olan işçi ikramiyelerinin kaldırılmasını teklif ediyoruz. Sebep olarak ikramiyelerin tevzii hayat pahalılığının artmasına tesir etmektedir,. Şöyle ki; her iki ikramiye tevzi edildiğinde, fırsat düşkünü muhtekirlerin fiyat etiketlerinde hemen bir artış husule getirir ve ikinci veya daha sonraki ikramiyeler tevziinde bu artışlar birbirini kovalar. Devlet sektöründe çalışan işçilere verilen iki ikramiye bu sektör ile hususi sektördeki işçiler arasındaki tefrik anlayışını bertaraf edecektir. İkramiyelerin aylık kazançlara taksim edilmek suretiyle verilmesi ve hususi sektördeki işçileri de içine alacak bir ilâve zammı yapılması lâzımdır.

ÜCRETLİ SENELİK MEZUNİYET

3 — Üç senedenberi hükûmetçe ele alınmış olan ve son rötüşlarının da yapıldığını zannettiğimiz, Türk işçisinin sabırsızlıkla beklediği bu kanunun gitti - geldiden kurtularak T.B.M.M. nin Kasım 1958 içtima devresinde çıkarılıp 1.1.1959 tarihinde yürürlüğe girmesinde isabet olacağı gibi Çalışma Vekâleti makamını işgal eden Vekillerin Türk işçilerine vâdetmiş oldukları bu husus da yerine getirilmiş olur.

ASGARİ ÜCRET

4 — Memleketimizin hemen hemen her vilâyetinde geçim şartları birdir. Ticaret Vekâletince ilân edilen fiyat endeksleri bize bu inancı vermektedir. Buna mukabil asgari ücret komisyonlarında tesbit edilen ücretler birbirini tutmamaktadır. Zaman zaman mahallî komisyonların tesbit ettiği ücretlerin yüksek asgari ücret komisyonunda daha düşük şekilde karara bağlanması bizleri müteessir etmektedir. Bunun memleket ölçüsünde ayni seviyede olması ve ücret tesbitinde çalışan işçinin fert olarak ele alınmayıp en az 3 kişilik aile efradının nazarı dikkate alınmasında zaruret vardır.

HAKEM KURULLARI

5 — İl ve yüksek hakem kurullarında heyetin toplanması hususunda zorluklar göze çarpmaktadır, ve bu yüzden de kanunun tayin ettiği müddet içinde kararlar verilememektedir. Bu hususun bertaraf edilmesi için yeni kanuna göre teşkil edilmesi icap eden hakem kurullarına seçilmişlerin vazifeye başlaması lâzımdır. Böylelikle senelerdir çalışmalarında verimli olamayan bilhassa İl Hakem Kurulları kararlarını reddetmekle yarış eden Yüksek Hakem Kurulundan daha verimli ve adilâne kararların çıkması mümkün olacağı kanaatindeyiz.

İŞ MAHKEMELERİ

6 — Memleketimizin bazı vilâyetlerinde işçi ve işveren dâvalarına bakmakla görevli iş mahkemelerinin işleyiş tarzı tatmin edici değildir. Buna sebep de işveren temsilcilerinin heyete katılmayışıdır. Kanuna göre bu kabil dâvalara bir heyet tarafından bakılmaktadır. İşverenleri temsilen duruşmaya katılacak temsilci bulunmadığından işçi temsilcisi de mahkemeden geri dönmek zorunda kalmaktadır. Bu yüzden tek olarak dâvaya bakan hâkim de haklı olarak kararları zamanında verememektedir. Dâva sahibi işçi mağdur olmaktadır. Kanunda tâdilât yapılarak, seçilip de iştirak etmiyen azaya cezai hükümler konulmalı ve bu hükümler birlikte seçilen heyete tam olarak ödenek verilmelidir ki vazifeye bağlanması mümkün olsun.

KOLLEKTİF İŞ AKTİ

7 — Çalışma Vekâletinde ele alınan ve tasarının tamamlandığını öğrendiğimiz Kollektif İş Akti Kanununun Büyük Mecliste bu devrede kabul edilerek yürürlüğe girmesini beklemekteyiz. Böylelikle memleketimizde ehemmiyetli birer sosyal teşekkül olarak kurulan sendikalarımızın daha verimli faaliyetlerde bulunmaları mümkün olacak, işveren ve işçi münasebetlerinde sendika idarecileri kendilerine düşen hizmeti iyi bir şekilde ifaya çalışacak ve bu hal işçinin huzurla çalışmasını temin edeceği gibi, sanayiimizde de bir inkişaf kaydına âmil olacaktır.

İŞ KANUNU

8 — 1936 da yürürlüğe giren İş Kanunumuz bugünün ihtiyaçlarına cevap verecek halden çıkmıştır. 22 senenin kaydettiği ilerlemeler dikkate alındığı zaman İş Kanununun kısmı azamisinin değiştirilmesi lâzım geldiği kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Bu münasebetle kanu-

(Devamı 4. de)

Sendikanın Kongresi Oldu

üyeler, göğüslerinde rozetleri, hatip arkadaşlarının isteklerini takib ederken

— Baş tarafı 1. de —

grede bir müddet kalmış, tenkitlere başlanınca işçileri kendi aralarında daha rahat tenkitler yapabilsinler diye, salondan ayrılmışlardır.

Kongre başkanlığına Tahsin Yıldırım, ikinci başkanlığa Hüseyin Ofluoğlu, sekreterliklere Osman Yürür, Rasim Kutlu, Talıs Öcal getirilmiştir. Çalışma raporu (geçen sayımızda yayınlanmıştır) okunduktan sonra tenkit ve dileklere geçilmiştir. İlk sözü Şeref Gobay almış, yönetim kurul üyelerinin marur hareket ettiklerini, işçilerle görüşmediklerini, işçi elbise ve ayakkabısı ile ilgilenmediklerini bildirmiş, yemeklerin kalitesinin iyi olmadığını, sendikacıların bu işi halledemediklerini belirtmiş, goble servisinde çalışanların primleri üzerinde durmuştur. Sendika binasının yapılması için işverenin maddi yardımının ne olduğunu sormuş, az işçi ile çok iş yaptırılması yoluna sapıldığını, ikramiyelerin tatmin edici olmadığını konuşmasına eklemiştir.

Ali Osman Öztürk akort işçilerine yapılan zamların tatmin edici olmadığını anlatmış, ücret yetersizliğini belirtmiş, işçi mümessillerinin de sendika idarecilerinin de işçilerin isteklerini yeter derecede göz önünde tutmadıklarını ileri sürmüştür.

Abdurrahman Fersahkap ise, hayat şartlarının güçleştiği üzerinde durmuş, işçiye verilen zammı az bulmuş, ücret baremi yapılırken işçinin terfi imkânlarına yer verilmesi gerektiğini sözlerine eklemiştir.

Kongrede en dikkate değer konuşmalardan birini İhsan Baykan yapmıştır. İhsan Baykan konuşmasına yönetim kuruluna seçilenlerin başarılarını gördüklerini, kendilerine teşekkür etmek istediğini, ancak başarı göstermiyenlerin de olduğunu, hatalı hareketlere de rastlandığını bildirerek başlamış, istifa edenleri tenkit etmiş, onların işbaşında kalan idarecilerle kongreye kadar gelmelerini, yönetim kurulunda beraberce işçi dâvası için mücadele etmeleri icap ettiğini bildirmiştir. Sendikacı, işbaşında kalan idarecilerin veya işbaşına geçeceklerin karşısında daima kuvvetli bir muhalif grup bulunduğunu hatırlamalarını istemiş, bunun iş görme sahalarının arttırmaya yaradığını belirtmiştir. İşçilerin üzüntü ve sevinçlerine idarecilerin ortak olması gerektiğini belirten hatip, yeni idare heyetine seçecekleri arkadaşlarına düşen vazifeleri de sıralamıştır. Buna göre idareciler kendilerine emanet edilen parayı hesaplı harcamalı, işçi isteklerine önem vermelidir.

Mehmet Arslan da söz almış, işçi ücretlerine zam için yapılan müracaatların ne sonuç verdiğini sormuştur. Mustafa Özyurt çeşitli müracaatlara red cevabı verilmesini tenkit etmiş, Seyfi Özkan da yönetim kurulunun yeteri kadar iş yapamadığını izaha çalışmıştır.

Erol Başaran mamul ambar servisine 28. maddenin uygulanması gerektiğini bildirmiş, çalışma şeklinin işyerlerinde çeşitli güçlükler gösterdiğini bildirmiş, pazar mesailerini tenkit etmiştir. Daha çok dilek mahiyetindeki bu konuşmadan sora Abdullah Pepeoğlu günün dikkate değer ikinci konuşmasını yapmıştır. Yönetim kurulu çalışmalarını şiddetle tenkitle söze başlayan sendikacı, yapılan sendika binasının inşası sırasında işverenin gerekli malzemeyi verdiğini açıklamış, bunun dışında 17.000 lira harcanması üzerinde durulması icap ettiğini sözlerine eklemiştir. Bu miktarın çok değil, fakat az da sayılmıyacağı noktası üzerinde durmuş, binanın kapısına gelindiği zaman iftiharla göğsü kabardığını, ancak kapının üstündeki tabelânın zorla okunduğunu, buna da 500 lira verildiğini, içeriye alınan masanın ve sandalyaların pahalıya alınarak lükse kaçtığını belirtmiş, hangi sendikada bu kadar lükse kaçıldığını öğrenmek istediğini belirtmiştir.

Hatip, idare heyetinden istifalar olduğu üzerinde durmuş, geriye kalanların, kendileri ile anlaşamadıkları arkadaşlar hakkında izahlarda bulunmasını, yahut ayrılanların, kalanların çalışmalarında ne gibi hata gördüklerini bildirmelerii zaruretini anlatmıştır. Son olarak şunları sormuştur.

"Niçin istifa ettiniz? Onların bir hatalarını mı gördünüz? Niye onlara göz yumdunuz? Niye onları haysiyet divanına vermediniz? Neden istifa ettiniz? Niye mücadele etmediniz? Dünyanın takdir ettiği büyük Atatürkün bir sözü var: Ey Türk gençliği, birinci vazifen Türk istiklâlini ilelebet muhafaza ve müdafaadır. İşte sendikacıların da birinci vazifesi istifa değil, idare heyetinde kalarak fikir mücadelesi yapmaktır. İnsan, karşısına çıkan her zorluktan yılmamalı, mücadele etmeli ki, vazifesini yapsın.

İşçi gözünü açtı. İşçinin arasında işbaşına geçecek kimse yok zannediyorlar. Yanılıyorlar, sizlerin aranızda neler var, ne kıymetler var."

Mümin Sefer de mikrofona gelerek kalifiye işçilerin takdir edilmemesi üzerinde durmuş, sıra işçilerin hiçe sayıldığını iler isürmüş, sendikacıların ücret dâvasına parmak basmaları gerektiğini bildirmiştir.

Bu sırada bir takrir verilmiştir. Takrirde yönetim kurulundan istifa edenlerin ne sebepten çekildiklerinin bizzat kendileri tarafından açıklanması istenmiştir. İkinci bir takrir okunmuş, bunda da istifa edenleri nhepsinin değil, kendi aralarından birinin izahat vermesi teklif edilmiştir. Kongre ikinci takriri kabul etmiş ve istifa edenler adına konuşma yapılmadan önce söz alan Ahmet Eray'ın konuşması kararlaşmıştır.

Ahmet Eray, işçiyi işçiden başka müdafaa edecek kimsenin olmadığını bildirerek söze başlamış, ilk önce birkaç soru soracağını bildirmiş, sırası gelince çıkıp cevap vermelerini istemiştir. Sorular şunlardır:

1 — 1957 yılında iş ihtilâfı yaptığımız zaman neden kabul edilmedi?

2 — Fabrikanın kendi doktoru neden yoktur? Sigorta doktoru ile hastalara neden baştan savma bakılıyor?

3 — 1957 - 1958 yılında usta vesaireler fabrikadan neden ayrılmışlardır?

4 — Sendika idare heyetine seçilenlerden bir kısmı neden istifa etmiştir?

Ahmet Eray, bu sorulara kendisi de cevap vereceğini bildirmiş ve izahlarda bulunmuştur. İzahları sırasında bilhassa işyerinden ayrılan ustaların Paşabahçe şişe ve cam fabrikasında tatmin edilmedikleri açıklamış, eğer tatmin edilmiş olsaydılar işlerini bırakmıyacaklarını hatırlatmıştır. Hatip, sendika idarecilerinin bu hususta işveren veya vekilleri ile konuşsaydılar bu gibi işçilerin usta oldukları halde işten ayrılmalarına mâni olunabileceğini, ücretlerinin piyasa şartlarına göre ayarlanabileceğini bildirmiş, sendikacılığın geri kaldığı noktası üzerine dikkat çekmiştir.

Nihayet, kongrenin en önemli konuşması yapılmış ve Ali Akın istifa eden arkadaşları adına geniş izahat vermiş, eski idare heyetini bir hayli sert tenkit etmiştir.

Gerek Ali Akın'ın gerekse konuşan ve tenkitlerde bulunan diğer işçilerin sözlerine cevap vermek için genel sekreter Lûtfi Ak söz istemiş, ancak bir kısım üyelerin itirazı üzerine Lûtfi Ak'ın söz alması çeşitli münakaşalara ve müdahalelere yol açmıştır. Neticede Lûtfi Ak, tenkit edilen yönetim kurulu adına kısaca tenkitleri cevaplandırmıştır.

Kongre hesap raporunu da dinlemiş ve eski idare heyetini ibra etmiştir. Bunun üzerine seçimlere geçilmiştir. Seçimler için oy kullanıldıktan sonra tonlantıya son verilmiştir.

Türk - iş Başkanı

(Baştarafı 3. de)

nun bugünün şartlarına uygun şekilde tâdil tekliflerinin Meclise sevkini Çalışma Vekâletinden istemekteyiz.

TEŞKİLÂT KANUNLARI

9 — Çalışma Vekâleti ve İşçi Sigortaları Kurumunun teşkilât kanununda değişiklik yapılması lâzımdır. Bölge Çalışma Müdürlükleri ve bu müdürlüklere bağlı müfettişlerin salâhiyetleri olmalıdır. Kadro kifayetsizliği yüzünden istenilen randıman alınamamaktadır. Bölge müfettişlerini harici tesirlerden kurtaracak ücret verilmelidir. Sigorta şube müdürlerine de salâhiyet tanınmalı. Bölge başhekimleri işçi meselelerini yerinde halledecek yetkiye sahip olmalıdırlar. Sigorta hastahanelerinde vazifeli kimselerin, sigortalı işçiye karşı daha mülâyim davranmaları temin edilmeli ve hasta olan sigortalının hastalık derecesine göre itina gösterilmesi lâzımdır. Teşkilâtlarımızca bu hususlar son derece şikâyet konusu olmaktadır. Son sigorta genel kurulunda ileri sürülen temennilerin dikkate alınarak tatbikini istemekteyiz.

ÇALIŞMA MÜDDETLERİ VE KOORİNASYON KARARLARI

10 — Bütün hür âlemde işçinin çalışma müddetleri haftada 36 - 40 saate indirildiği bir zamanda, bizde işçi haftada 48 - 56 saat çalışmakta ve buna ilâveten koordinasyon kararı gereğince işçiyi hafta tatilinden dahi istisna kılmak suretiyle devamlı çalıştıran iş yerlerimiz bulunmaktadır ve bu hal şikâyet konusu olmaktadır. Memleketimiz bugünkü iktisadi hamlesine faydalı olacağına inandığımız haftada 48 saat çalışmayı uygun bulmaktayız. Fakat koordinasyon kararının yürüklekte olmasını icap ettirecek bir halin memleketimizde mevcut olduğuna kani olmadığımızdan bu kararın kaldırılmasını ısrarla istemekteyiz.

GREV KANUNU

11 — Grev kanunun çıkarılmasını senelerdir istemekteyiz Bu istek bütün işçi kongrelerinde ileri sürülmekte ve yıllık raporlarında yeralmaktadır. Artık bu isteyimizi kongreler ve toplantılarımızda bahis konusu yapmaktan çıkarmamız lâzımdır. Vatansever Türk işçisinin aklıselimine güvenerek grevi nerede ve ne şekilde kullnacağını bildiğine inanmak icap eder. Hür milletler toluluğu seviyesinde olduğunu kabul ederek ve grevi bir istismar vesilesi saymıyacağına inanarak, hür ve medeni milletlerin işçilerine çok eski seneler önce tanınan grev hakkı Türk işçisine de teslim etmek zamanının geldiğine değil geçtiğine kani bulunmaktayız. Bu talebimiz zamanzaman "Grev yapmak için kasalarınızda paranız yoktur" cevabı ile karşılanmıştır. Bu münasebetle şunu da ilâve edeyim ki grev para ile değil, para grevi almakla temin edilir.

HÜR DÜNYA İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONUNA İLTİHAK

12 — Merkezi Büküsel'de bulunan ve 96 Devleti temsilen 134 teşkilattan 55 milyon işçinin üye olduğu bu teşekküle Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyanunun üye olmayan komünist blokunun da istismarına son verecektir. Katılma kararımızın yerine getirilmesi için İcra Vekilleri Heyetinin kararı icap etmektedir. 1953 senesinden beri hükûmetimiz nezdinde yaptığımız teşebbüser semeresini vermemiştir. Son olarak çalışma Vekâleti ile yaptığımız temasta adı geçen teşkilatın dünya ölçüsündeki faaliyetlerini nelerden ibaret olduğu hususu İcra Heyetimizce tetkik edilerek bir karara varılması istenmiştir. 1948 senesinde kurulan bu teşekkülün yapmış olduğu faaliyeti tetkik etmiş ve milli bünyemize uygun çalışmalarda bulundukları kanaatine varmış bulunmaktayız. İçte ve dışta sevgili milletimizi şerefle temsil edecek Türk işçisinin en büyük organı olan Konfederasyonumuzun üye olması, üye olmayan komünist blokunun da istismarına son verecektir. Zaman zaman Kıbrıs meselesini müzakere eden Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyanunun Genel Kurullarında bu milli davamızı da savunma imkânına kavuşmuş olacağız. Bu samimi isteğimiz hükûmetimizce de kabul edilerek iltihak kararımızı imza etmelerini en yakın bir zamanda beklemekteyiz.

Cam-iş kolunda Asgari ücret tesbit edildi

İstanbulda kurulu Cam ve Camdan Mamül işkollarında birbirini tutmıyan saat ücretlerinin en asgarisinin aynı olması ve bunun tesbit edilmesi için İstanbul Şişe ve Cam Sanayii işçileri sendika idare heyetnin Çalışma Vekâletine yapmış olduğu yazılı müracaat neticesinde Sendikamızın bu teklifi müsbet karşılanmıştır. Çalışma Vekâleti Cam ve Camdan mamül işkollarında asgari ücretin tesbiti için İstanbul Bölge Müdürlüğüne gerekli talimatı vermiştir. Çalışma Vekâletinin talimatı üzerine asgari ücretin tesbiti için teşekkül eden komisyon 9 Ekim 1958 Perşembe günü saat 14 de Bölge Çalışma Müdürü Sabih Türsanın Başkanlığında toplanmıştır.

Yedi kişiden teşekkül eden komisyonda 3 kişi Hükûmet temsilcisi diğer dört azada işçi ve işverenleri temsil etmekte idi. İşverenleri Kartaltepe Cam Fabrikası İşvereni Cecdet Donat ve Sanayi Odasından İşveren Dr. Şahap Kocatopçu, İşçi temsilcileri ise Cam Sanayii İşçileri sendikasından üye Lütfü Ak İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinden Genel Sekreter Ziya Hepbir bulunmakta idi.

Uzun görüşmelerden sonra Cam ve Camdan mamül işkollarında asgari ücret ekseriyetle 100 kuruş olarak tesbit edilmiştir. Verilen kararı Çalışma Vekâleti aynen tasdik ederse Cam Sanayii işkollarında asgari ücret aşağıdaki şekilde tahakkuk edecektir.

Sosyal yardı mve senede iki maaş ikramiye veren işyerlerinde 16 yaştan aşağı olan işçilere saatte 70 kuruş, 16 yaştan yukarı olan kadın ve erkek işçilere saatte 85 kuruş ücret verilecektir.

Sosyal yardım ve ikramiye vermiyen işkollarında ise 16 yaştan aşağı olan erkek ve kadın işçilere 85 kuruş, 16 yaştan yukarı olan kadın ve erkek işçilere ise 100 kuruş saat ücreti verilecektir.

Asgari Ücret Komisyonunun verdiği bu karara İşçi Temsilcileri muhalefet etmişler ve aleyhte rey vermişlerdir. İstanbul Şişe ve Cam Sanayii sendikası idare heyeti Çalışma Vekâleti nezdinde komisyon kararına itiraz etmişlerdir.

Yapılan itirazda asgari ücretin 125 kuruş olarak tesbiti istenmektedir.

SÜMERBANK İŞÇİLERİ

— Baş tarafı 1. de —

essesenizin bunu yapmayıp iş akdini ihlâl etmesi ve işçilerimizin mağduriyetine sebep olması yüzünden müessesenizin ücret mezvuunda gösterdiği bu aşırı ve fakat isabetsiz hassasiyet yüzünden Sümerbank fabrikalarındaki kalifiye elemanların hususi işletmenizde yaratacağı boşlukların akibeti belirtilerek işçi ücretlerine umumi zam yapılması talebinde bulunmuşlardı..

Bu suretle 25 sendika temsilcisine umum müdür cevaben kat'i ve açık bir lisanla en geç Ağustos 1958 ayı sonuna kadar umumi zamların yapılacağını vâdetmişti.

Yapılan bu vâdiniz tahakkuk etmediği takdirde diğer işyerlerinde de ihtilâf çıkacağına muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

YÜZDE 75 ZAM İÇİN İHTİLÂF ÇIKTI

— Baş tarafı 1. de —

lunmuş ise de bir netice alınamamıştır.

Durum ayrıca bölge çalışma müdürlüğüne de bildirilmiştir. Diğer taraftan işçilerini kireçli su içmeğe mecbur bırakan bu işveren aleyhine dâva açılması için teşebbüse geçildiği öğrenilmiştir.

BİR MÜMESSİLİN İŞİNE İADESİ KARARLAŞTI

Topçularda kurulu Mustafa Taşkıran kayış fabrikasında işçi mümessili iken işinden çıkarılan Muzaffer Ok tekrar işine iade edilmiştir.